

ارزیابی و معرفی کلونهای امید بخش گردو

جمال عاطفی

بخش تحقیقات باغبانی مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر، کرج

بر اساس برنامه تحقیقات گردو در مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، در طی یک دوره ۵ ساله کلیه ژنوتیپهای برتر گردوی ایرانی (*Juglan regia* L.) شامل ۲۵۰ ژنوتیپ برتر، از مناطق گردوخیز جمع آوری و در یک مجموعه کشت و مورد ارزیابی قرار گرفتند.

در برنامه تحقیقاتی اصلاح و بهبود ژنوتیپهای گردو که در ۶ مرحله انجام می گیرد، هدف انتخاب و معرفی رقمهای مناسب برای مناطق گردوخیز ایران است.

در این مطالعه ۲۳ صفت فنولوژیکی و پمولوژیکی بر روی مجموعه جمع آوری شده مورد ارزیابی قرار گرفتند و در مرحله نیمه نهایی ۱۵ ژنوتیپ برتر از مجموعه فوق به شرح ذیل در رده بالا قرار گرفتند.

K37/1, K21/3, G3, Z63, Z60, K66/1, K94, K140/1, K21/2, K103/1, K23/2, K18/1, K31/3, K87/1, K23/1.

از طرف دیگر بر اساس برنامه تنظیمی در قالب پروژه فائو ۸ رقم گردوی تجارتي خارجی به صورت نهال پیوندی، دو سال قبل از فرانسه به ایران آورده شدند و با ۷ ژنوتیپ برتر ایرانی در قالب یک طرح آماری (آلفالاتیس) کشت و مورد مطالعه قرار گرفتند. در نهایت از مجموعه ۱۵ ژنوتیپ انتخابی، در مرحله نیمه نهایی چهار کلون تحت شماره B21-1/3, G3, Z63, Z60 که در مرحله نهایی قرار گرفته اند معرفی می گردد. این کلونها در حال حاضر از لحاظ صفات پرمحصولی (عملکرد)، وزن میوه، زمان برگدهی و درصد مغز در حد بالایی قرار دارند و می توانند تا معرفی رقمهای جدیدتر استفاده گردند. در سال ۷۴ تعدادی از کلونهای فوق به صورت پیوندی تکثیر و توزیع گردید.